

MAGYAR LÁNY

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Az angol királyi pár útja Franciaországba

Hadihajók és repülőgépek

kísérik a király yachtját és vonatát. — Az angol külügyminiszter is ott lesz VI. György és Erzsébet kíséretében. — Párizs lázas várakozásban

Londonból jelentik: Doverben már ott áll az a hajóraj, amely VI. György angol királyt és feleségét, Erzsébet királynét a francia partokig Boulogneba fogja kísélni. Kedden reggel 9 óra 05 perckor érkezik Doverbe a királyi különvonat, amely Londonból, a Victoria-állomásról, egyenesen a kikötő rakpartjának legszéléig viszi a királyi párt. VI. Györgynek és Erzsébetnek mindössze tíz méter kell gyalog megtennie, hogy yachtjuknak, az Enchantress-nek fedélzetére érjenek.

A hajó másfélóra után délelőtt 10 óra 40 perckor vet horgonyt a boulognei kikötőben. A yachtot hadihajók raja kíséri. Ezek már vasárnapra virradó éjszaka kifutottak a porthmouthi hadikikötőből és valamivel távolabb a parttól, ugyancsak Dover magasságában várják a jelt a továbbindulásra.

Az angol hadihajók, az Eclipse, az Echo, az Electra, az Escort és az Express — valamennyinek a neve E-vel kezdődik, akárcsak a királyi yachté — a csatorna közepén találkoznak azzal a hét francia torpedórombolóval, amelyet a köztársaság elnöke a királyi pár fogadtatására és üdvözlésére küldött ki a nyílt tengerre.

Ugyancsak a La Manche csatorna közepén találkoznak az angol és a francia repülőgépek. A repülőgépek Boulognetól egészen Párizsig kísérik a vonatot.

A KIRÁLYNÉ LEVETI GYÁSZRUHAIT.

Párizs minden tülzás nélkül lázasan várja az angol uralkodópárt, annál is inkább, mert a látogatást tudvalevőleg Erzsébet királyné édesanyjának, Strathmoore grófnének halála miatt egyszer már el kellett halasztani. A párizsiak örömet még fokozza a vasárnap közzétett hivaalos hiradás, amely szerint a királyné a fennálló udvari gyász ellenére franciaországi tartózkodásának négy napja alatt leveti gyászruháit és jóelőre megrendelt fehér és színes toaletteket viseli. Érdekes, hogy a királyné személyes rendeletére az egész királyi családból és az udvari kíséretből egyedül csak ő maga hordhat majd világos ruhákat, a többi hölgyeknek feketében kell járnia Párizsban is.

Amint ez a hír nyilvánosságra jutott, a párizsiak örömlükben elnevezték Erzsébetet „fehér királynénak!”

Egyébként „a királyné ruhatárának főellenőre”, Northumberland hercegné szintén Párizsba utazik és maga gondoskodik arról, hogy a nap minden szakában megfelelő színű és szabásu ruhák várjanak az angol király feleségére. A hercegné választja ki az ékszereket is. Erzsébet általában kevés ékszert hord, de

mindig a legjavából, például a híres Koh-i-nor gyémántot.

MÁRIA ANTONIA ÉS NAPOLEON ÁGYAI A KIRÁLYI SZALLÁSON.

A Quai d'Orsay minden készen várja a felséges vendégeket. Azt beszélük, hogy kétszer

A királylátogatás nagy politikai jelentősége. Lebrun köztársasági elnök maga irányítja a fogadtatás előmunkálatait

Lebrun köztársasági elnök vasárnap kihallgatáson fogadta Sarraut belügyminisztert, aki kijelentette neki, milyen biztonsági intézkedéseket hajtatott végre a királylátogatás idejére. A kordonok megvonásánál katonai csapatokat is igénybe vesznek, a párizsi helyőr-

megváltoztatták a királyi lakosztályok berendezését, a tapétáktól kezdve a gobelinokig. Most már bizonyos, hogy Erzsébet királyné Mária Antoinette ágyában alszik, a király pedig Napoleon legendáshírű tábori vaságyában.

Ezzel a régi időkre emlékeztető történelmi berendezéssel ellentétben áll az, hogy minder királyi helyiségben egy-egy Londonra beállított rádió lesz üzemben. Így találkozik a mult és a jelen, miközben a látogatás során a jövőt próbálják előkészíteni és biztosítani...

HÉT FRANCIA HADIHAJÓ A LEBRUN ELNÖK ÜDVÖZLETÉT HOZZA.

Dunkerqueből jelentik: Az angol királyi pár franciaországi útjával kapcsolatban hét francia torpedóromboló érkezett a kikötőbe. A hét francia hadihajó Lebrun elnök üdvözlését hozza a királyi pár részére és itt veszi át az angol hadihajóktól a királyi yacht kíséretét.

Daladier és Chamberlain miniszterelnökök levélváltása

A két ország fölkészülése a Földközi tenger védelmére

Párizsból jelentik: A csehszlovákiai helyzetet az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt kevés optimizmussal ítélik meg, mindamellett azt remélik, hogy az angol királyi párizsi látogatása alatt nem fognak súlyos nemzetközi események kirobbanni. György király látogatása túl a pompán és a fényes külsőségeken nagyjelentőségű politikai esemény, aminek látható eredménye ugyan nem lesz újabb angol-francia szerződés megkötése, de politikai körökben

rámutatnak a királyt elkísérő lord Halifax angol külügyminiszter és Bonnet francia külügyminiszter tárgyalásainak fontosságára.

Megvilágítja e tárgyalások anyagát az a levélváltás, amely Daladier francia és Chamberlain angol miniszterelnök között legutóbb lefolyt és amelyeknek tartalmát még kivonatolva sem hozták eddig nyilvánosságra. A francia kormány szempontjaival ismerős helyen kijelentették, hogy Daladier miniszterelnök felhívta az angol kormány elnökének figyelmét arra, hogy a Földközi tengeren úgy Franciaország, mint Anglia közlekedési útjai veszélyeztetve vannak. A francia miniszterelnök katonai szakértők adatai alapján részletesen kifejtette e veszedelmek természetét.

Nem lehetetlen, hogy egy napon Franciaországot el akarják vágni gyarmataitól — írja Daladier — és ugyanez a ve-

szedelem fenyegeti Nagybritannia összeköttetését a Suez-csatornán át távolkeleti gyarmataival.

Chamberlain angol miniszterelnök levelében rámutatott arra, hogy a Daladier által felvetett kérdések mindkét országot életérdekeiben érintik és ezért Anglia Franciaországgal együtt fog működni a békét esetleg fenyegető veszélyek elhárítására. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a francia és angol miniszterelnök levélváltása kihatással van az olasz-angol egyezmény életbeléptetésének időpontjára és azokra a tárgyalásokra is, amelyeket az angol kormány Németországgal szándékozik megindítani.

Bombamerénylet egy angol nagyipariországi szerkesztősége ellen

Belfastból jelentik: Vasárnapra virradó éjszaka bombamerényletet követtek el a „Daily Mail” belfasti szerkesztősége ellen. A robbanás szétrombolta a kirkatablakot és a belső berendezésben is súlyos anyagi kárt okozott, de emberélet nem esett áldozatul a merényletnek. A bombát egy száguldó gépkocsiról dobták. Valószínűnek tartják, hogy a merényletet ir nacionalisták követték el.

Megvesztegetés és tiltott valuta-üzérkedés vádja miatt letartóztatták Reményi Géza oradeai bankost

Reményi Géza a Dácia meneti jegyiroda igazgató-tulajdonosa huszezer lejjel meg akarta vesztegetni a póstatisztviselőt, hogy felbontatlanul adjon ki számára egy Svájc-ból érkezett levelet. Mit mond a Nemzeti Bank könyvszakértője és ügyésze? Kiterjedt valutaszpekulációk húzódnak meg a Zürichből érkezett titokzatos folyószámlakivonat mögött

Oradea. Saját tud. Szombaton délután őrizetbevette a rendőrség Reményi Géza ismert helybeli bankost, a „Dacia Menetjegyiroda” sikeres valutazelmezéről számontartott igazgató-tulajdonosát. Reményi Géza egy megvesztegetési ügyből kifolyólag került a rendőrségre s amint a vizsgálat során rövid időn belül kiderült.

a megvesztegetési ügy háttérében nagyarányú és rendkívül kiterjedt fekete-valutaspekuláció húzódik meg.

Az ügy előzményei a következők:

ZÜRICH LEVÉL ÉRKEZIK A HELYBELI POSTAHIVATALRA.

A helybeli postahivatalhoz egy zürichi postabélyegzővel ellátott, vaskos ajánlottlevél érkezett az elmúlt napokban. A levelet egy Weisz Vilmos nevű helybeli lakos címére küldötték. Bevett szokás lett az utóbbi időben, hogy a gyanúsabb tartalmú külföldi levelek címzettjeit megidézik a vasúti postahivatalhoz s az e fajta leveleket csak akkor szolgáltatják ki, ha előbb a póstatisztviselő felbontotta és átvizsgálta a levél tartalmát a címzett jelenlétében. Most is ezt az eljárást akarták követni: s a címzettet, Weisz Vilmost megidézték a vasúti postahivatalhoz. Weisz Vilmos a kitűzött időben pontosan megjelent a postahivatalnál, amikor azonban a svájci levelet megpillantotta.

kérlelni kezdte az illetékes póstatisztviselőt, hogy tekintsen el a levél felbontásától.

A póstatisztviselő kijelentette, hogy szigorúan be kell tartania az előírt formákat és kénytelen ragaszkodni a levél felbontásához. Weisz Vilmos ekkor bizalmasan kijelentette a póstatisztviselőnek, hogy

ez a levél tulajdonképpen nem is neki, hanem vejének, Reményi Géza bankosnak szól, értesíti tehát a vejét és úgy igyekezzék majd elintézni a levél kiváltását, hogy az mindkét félre nézve kedvező legyen...

A tisztviselő, aki ezek után természetesen tisztán látta, hogy a svájci levél valami rendkívül gyanús ügyet takar, hogy időt nyerjen, látszólag beleegyezett az ajánlatba, Weisz Vilmos pedig eltávozott a postáról.

A tisztviselő előbb feletteseinek hozta tudomására a történetet, majd haladéktalanul értesítették a rendőrséget is,

ahonnan nyomban két rendőrkomiszár szállott ki a vasúti posta hivatalába.

LEVÉL, AMELY AZ ELSŐ SZÓRA HUSZEZER LEIT ÉR REMÉNYI GÉZÁNAK, — HA NEM BONTJÁK FEL...

Rövid várakozás után Reményi Géza bankos valóban megjelent a postahivatalban. Reményi Géza egyedül jött, apósa, Weisz Vilmos sem volt a kíséretében. A póstatisztviselőt kereste, aki a külföldi leveleket kiszolgáltatja, majd közölte vele, hogy azért a levélért jött, amely apósának, Weisz Vilmosnak a címére érkezett Zürichből. Bizalmas hangon beszélt a póstatisztviselővel és

udvarias ajánlatot tett neki arra nézve, hogy abban az esetben, ha nem bontják fel a „bizalmas jellegű” levelet.

hajlandó volna bizonyos pénzbeli ellenszolgáltatásra is...

A tisztviselő, látszólag, késznek mutatkozott az ajánlat elfogadására és megkérdezte, hogy mi volna az az összeg, amire ebben az esetben számíthatna?

— Itt van huszezer lei, — mondotta Reményi Géza — és adja ide a levelet... s azzal két köteg ezer leies bankjegyet helyezett a póstatisztviselő íróasztalára... A következő pillanatban

előlépett a két rendőrkomiszár, akik eddig a szomszédaszobában voltak meghúzódva s a megvesztegetésen tetten ért Reményi Gézát a rendőrségre kísérték.

Természetesen magukkal vitték a bűnjelként lefoglalt huszezer leit és a Zürichben feladott levelet is, majd Reményi Géza apósát, Weisz Vilmost is előállították a rendőrségen és megkezdődött a kihallgatásuk.

Ezek után már gyorsan perogtek az események. A bűnügyi osztály főnöke haladéktalanul jelentést tett az ügyészségnek s egyben értesítették a történetéről a Nemzeti Bank igazgatóságát is. Félórával később az ügyészség részéről Fersigan Cornél vizsgálóbíró, a Nemzeti Bank részéről pedig Carantino főkönyvelő jelent meg a rendőrségen s az ő jelenlétében folytatták Reményi Géza kihallgatását. Kide-

* Erőteljes, kövér egyéneknek, kőszvényeseknek és aranyérbben szenvedőknek reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Fereni József” keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

rült, hogy

a Zürichből küldött levél egy folyószámlakivonatot tartalmazott, amely rendkívül szövevényes és tekintélyes összegekre menő tiltott valutaüzérkedést leplezett le.

Ennek alapján a rendőrség emberei házkutatást tartottak Reményi Géza magánlakásán, ahol igen fontos s az ügyben nagy jelentőséggel bíró feljegyzésekre találtak. A rendőrségen szombaton a késő esti órákban fejezték be Reményi Gézának és apósának, Weisz Vilmosnak a kihallgatását s az éjszakát szigorúan elkülönítve mindketten a rendőrség épületében töltötték.

A VIZSGALÓBÍRÓ KIRIDETI REMÉNYI GÉZÁ ELŐTT A LETARTÓZTATÁSI VÉGZÉST

Vasárnap reggel Reményi Gézát és Weisz Vilmost a rendőrségről Fersigan Cornél vizsgálóbíróhoz kísérték át, ahol a vizsgálóbíró újból részletesen kihallgatta őket. A kihallgatást délelben félbeszakították. Reményit és apósát pedig visszakisérték a rendőrségre, ahol továbbra is őrizetben maradtak. Fersigan Cornél vizsgálóbíró hétfőn reggel 9 órakor újból maga elé rendelte Reményi Gézát és apósát és déli fél 1 óráig tartott a kihallgatásuk. Időközben a vizsgálóbíró Weisz Vilmost szabadon bocsátotta, Reményi Gézának azonban tovább tartott a kihallgatása és

déli 1 órakor a vizsgálóbíró kihirdette előtte a letartóztatási végzést, amelynek értelmében 30 napi vizsgálati fogságot rendelt el ellene.

A vizsgálóbíró a vizsgálattal kapcsolatban minden nyilatkozattétel elől elzárkózott, a Nemzeti Bank ügyésze azonban kijelentette, hogy függetlenül a megvesztegetés ügyétől, tiltott valutaüzérkedés címén tekintélyes összegű kártérítési pert indítanak Reményi Géza ellen.

A törvényszék vádtanácsa kedden dönt a vizsgálati fogság tekintetében.

A japán kormány új fenyegető jegyzéket intézett a szovjethez a mandzsuriai megszállás miatt

A szovjet nem válaszolt a korábbi jegyzékre. Háborús bonyodalom van kirobbanóban

Tokióból jelentik: A japán—szovjetorosz feszültség a végsőkig kiéleződött és a japán kormány Moszkvában újabb erélyes diplomáciai lépést tett. A feszültség most már komoly bonyodalomakkal fenyeget, mert a szovjetorosz kormány nem akar válaszolni a japán kormányra arra a jegyzékére, amelyben a Mandzsuria területéhez tartozó, Poszjet-öblöt övező dombok szovjetorosz megszállása ellen tiltakozott.

LEGFRISSEBB KÖNYVEK:

Dederich: Szentbeszéd vázlatok	72 lei
Gyósegy: Uram nem vagyok méltó	60 "
Láng-Solymoss: Rövid liturgia	116 "
Lang: A munka élettana	116 "
Noszlopi: Világnézetek	175 "
Walter: Isten képe	110 "
Trikál: Az új szellemiség	105 "
Rusznák: A nő a modern társadalomban	72 "
Kendy-Finály: Vitaminok	116 "
Adine: Arnaparti város	35 "
Petro: A gyermek korai szentáldozása	105 "

Néhány nappal ezelőt ugyanis a vladivosztoki orosz kormányzás határvidékéről csapatok jöttek át mandzsuri területre, megszállták ezeket a dombokat, földalatti betonállásokat építettek ki rajtuk.

A dombvidéknek rendkívüli hadászati jelentősége van, mert itt vezet keresztül a mandzsuri császárság legfontosabb vasútvonala. A szovjet-kormány az eddigi japán tiltakozásokra nem felelt s ezért kényszerült most a japán kormány arra, hogy újabb demarsot tegyen Moszkvában. A japán jegyzék bizonyítékokat sorol fel, hogy a Csangkufeng-hegy, amelyet a szovjetorosz katonák megszálltak, a mandzsuri császárság területéhez tartozik. A tokiói kormány erélyes hangú jegyzékében sürgeti a szovjet-orosz kormány választását.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

Kántortanítói állást hirdet a beiusi római katolikus egyházközség osztatlan iskolához. Javadalom: havi 2700 lei, lakás, fűtés és mintegy 3000 lei stóla évenként. Pályázni lehet augusztus 1-ig. Választás napjáról a pályázók értesítve lesznek

Róm. Kath. Egyházközség.

Nyugodt szombat volt Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: A hatóságok rendkívül szigorú intézkedéseinek köszönhető, hogy a szombati nap aránylag nyugodtan telt el. Jeruzsálem és Haifa utcáin sűrűn cirkálnak a járőrök. Hebron közelében megöltek egy arabot. Másutt egy zsidó rendőrt és két zsidó telepest gyilkoltak meg.

Merénylőgyanus embert fogtak el a halászgató Roosevelt közelében

San Diegóból jelentik: Roosevelt elnök szombaton a Howston cirkáló fedélzetére szállt, hogy a Csendes óceánra halászni induljon. Mialatt az elnök a Can Clementeben vacsorázott, a titkos rendőrség letartóztatott és fogházba szállított egy gyanusnak látszó egyént, aki a környéken bujkált és nagyöblű pisztolyt hordott. Személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

Változás a magyarországi nagytöke vezérkarában

Weisz Fülöp helyett Teleszky János lesz a Kereskedelmi Bank elnöke

Budapestről jelentik: A „Reggeli Ujság” híradása szerint Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank 80 éves elnöke, még e héten lemond és nyugdíjba vonul. Ezt az eseményt a Kereskedelmi Bank még e héten tartandó igazgatósági ülésén jelentik be és ugyanakkor kerül nyilvánosságra, hogy a lemondott elnök utóda Teleszky János, volt pénzügyminiszter, a bank legidősebb alelnöke lesz, ki jelenleg az Első Magyar Általános Biztosító alelnöke és erről a tisztségéről lemond.

Mexikóban a bányászok hatóságisegédlettel szálltak meg hét szénbányát

A bányáknak mind külföldiek a tulajdonosai

Mexikóból jelentik: Jelisko államban a bányászok hatóságisegédlettel megszálltak hét ezüsthányát, mely külföldi — angol és francia — tulajdonban volt. A bányákat a mexikói bányászok most saját kezelésben aknázzák ki. Az Egyesült Államok kormánya az ügyben felvilágosítást kért a mexikói kormánytól. A jegyzék szövegét nem tették közzé, de hír szerint igen barátságos hangú. Valószínűnek tartják, hogy a mexikói kormány békés uton rendezzi az ügyet.

Margaret Mitchell:

Elfujta a szél

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor döbbenetes hűségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősodru, mint a kiáradt Mississippi — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ara 264 lei és portó.
Singer és Wolfner kiadása.

Gondtalan, vidám napok a szabadban, de csak ha Caola Krémet használ. A Caola Krém vitamin tartalma megóvja és megújítja bőrét, megtartja fiatalos rugalmasságát, üde borsos puhaságát. A helyes szépségápolás titka: a vitaminus Caola Krém rendszeres használata.

CA-O-LA

Mária anyakirályné a külföldi gyógyintézeti kezelésből hazaérkezett

Utközben visszaeső lett betegállapota. — A sinaiai Pelisor-kastélyban vették további ápolás alá

Bucuresti. Saját tud. Maria anyakirályné, akit hosszabb ideig olasz és német szanatóriumokban kezeltek, visszatért az országba. A királyné, mint az udvarnagyi hivatal jelentése írja, július 16-án érkezett Drezda felől Cernautziban, orvosai kíséretében s 17-én, vasárnap reggel háromnegyedkilencor megérkezett Sinaia. A sinaiai állomáson II. Károly király, Mihály nagyvajda és Elizabeta hercegnő

fogadták. Az állomásról a Pelisor-kastélyba szállították a királynét, ahol orvosi közleményt adtak ki.

Az orvosi jelentést Störmer dr. Holotomet dr orvosprofesszorok és dr Lascar írták alá.

Az udvari marsalli hivatal jelzi még, hogy az orvosi vélemény alapján a kihallgatások és látogatások Maria királynénál harminc napig fel vannak függesztve.

Napokig tartó nyomozó vizsgálat folyt a timisoarai munkakamara és a városi technikai hivatal ügykezelése fölött

Letartóztatták a munkakamara kilenc volt vezetőjét s a technikai hivatal főnökét

Bucuresti. Saját tud. A timisoarai törvényes vizsgálobírója és ügyésze napokon át vizsgálatot tartott a timisoarai munkakamarában, továbbá a város technikai hivatala ügykezelésében.

A vizsgálat eredményeként vasárnap este 10 órakor kiadták a letartóztatási parancsot a következők ellen: Stefan Vulpe, a Banati Munkakamara elnöke, az Ardeali és Banati Tanoncshonok volt vezérfelügyelője, a Timisoarai Tanonc- és Segédotthon igazgatója; Petre Olariu, a Banati Munkakamara volt alelnöke és Timisoara volt polgármesterhelyettese; Alexandru Sechei, a Banati Munkakamara volt pénztárosa; Vasile Teodorescu, Timisoara volt polgármesterhelyettese, a Banati Munkakamara munkásosztályának

volt elnöke; Pirovsch Károly, a Banati Munkás-szakszervezetek főtitkára; Joan Montani, a Banati Munkakamara volt másodelnöke; Duchorn Joan asztalosmester, a Munkakamara volt tanácsosa; Nicolae Stoica nyomdász; Traian Novac asztalos, a munkakamara iparosszakosztályának volt elnöke és Adrian Suciu Timisoara városi technikai hivatalának főnöke. Ezeket le is tartóztatták már s a vizsgálat még folytatódik.

A társadalombiztosító pénztárnál megtartott vizsgálat szintén meglepő eredménnyel zárult, amennyiben annak következtében különböző szabalytalanságokért letartóztatták Sostean Nico-laet, a timisoarai betegsegélyző Resicara helyezett volt főtisztviselőjét is.

Eremitulon őrzik a világ egyik legszebb Krisztus-keresztjét

A Mátyás király idejéből való reneszánsz feszület a kirándulók százai csodálják. — Hogyan került a ritka műkincs a kis székegy templomba?

Eremitul. Saját tud. A sötétzöld erdőföldre hegyek között csendesen húzódik meg a kis székegy község. Olyan szép, idillikus helyen, a főforgalomtól messzire, mintha valami remeteség volna. Ugy is hívták régebben ezt a falut, hogy Nyáradremete.

Az utóbbi esztendőkből — főleg nyár derekán — a remetei csöndet autók pöffögése, kirándulók, érdeklődők lármája váltotta fel. A szokatlanul bőséges érdeklődés nem valami különös remetekolostornak, vagy barlangnak szól. Nem szörcsuhába öltözött és földetseprő szakállú remetét bámulnak itt meg az idegenek. Hanem egy csodálatos szép, reneszánsz Krisztus szobrot, amely az itteni kis katolikus templom ékessége, féltett kincse.

Eremitul község egy ugránsnyira van Sovata fürdőjétől s a tg.-mureši autóműút közelében fekszik. Míg ezt az utat ki nem építették, csak a keskenyvágyányú vonattal, vagy kocsin, szekeren volt megközelíthető, s addig senkinek nem is jutott eszébe, hogy a csendes falut felkeresse, ha ott valami elintézni valója nem akadt. Sovatai fürdővendégnek pedig ugyan mi dolga lett volna Eremitulon?

Híre futott azonban a csodálatos szépségű Krisztus keresztnek s az előkelő fürdő vendégei közül, de messzebb eső városokból is, igen sokan érkeznek ide, hogy megcsodálják az ismeretlen mester remekművét.

Az életnagyságú Krisztus-feszület

az eremituli római katolikus templom főoltárába van beépítve. Döbbenetes erővel mintázta meg az ösmeretlen művész Krisztus alakját. A

tövískoszorús arcon a fájdalom és a jószág, a megbocsátó krisztusi szeretet páratlan művészettel van megmintázva, jobban mondva: fából kifaragva, mert az egész feszület egy darab fából készült, mesteri munka s a reneszánsz szobrászat egyik legnagyobb alkotásai közé tartozik.

Nagy kár, hogy semmiféle frott okmány nem maradt fent arról, ki mintázta s miképp került a távoli kis székegy faluba?

Mint Ágatha Endre esperes-plébános úrtól értesültem, a páratlan műkincsről két százéves hagyomány maradt fenn s mind a kettő valószínű. Hogy melyik fedi az igazságot, azt természetesen igen bajos eldönteni. Tény az, hogy ez a Krisztus-feszület Mátyás király idején készült s alkotója alighanem olasz szobrász.

Mátyás királyról köztudomású, hogy korának legbőkezűbb mecénása volt s a reneszánsz művészet Mátyás király uralkodása alatt jutott el Magyarországra. A reneszánsz egyházi művészete különben is a XVI. és XVII. századokban virult, a nagy pápák alatt, későbbben elvilágiasodott és csak díszítő motívumai maradtak meg.

Az a Krisztus szobor, amelyik az eremituli templom kincse, a reneszánsz virágzása korából való lehet. Az egyik hagyomány szerint a tg.-mureši római katolikus templom főoltárába volt beépítve. A XVI. század végén az eretnekek, miután a templomot erőszakkal lefoglalták, a feszületet kivitték onnan s egy remetei embernek adták oda, hogy csináljon vele, amit akar. A jámbor remetei férfi azután elvitte a hatalmas feszületet szülőfalujába s a

templomnak ajándékozta. Ezt a hagyományt alátámasztja az a körülmény, hogy a csodálatos szép alkotású feszület a régi kis templom oltárába is be volt építve.

A másik hagyomány úgy szól, hogy a ritka értékű kereszt az albatuljai trinitárius templom tulajdona volt, amelyet II. József császár rendeletére lefoglaltak s a rendet József császár teljesen feloszlatta. A Krisztus feszület ekkor a templomudvar egyik zugában helyezték el. Egy remetei születésű papnövendék, Székely Ferenc könnyes szemmel látta, hogy a gyönyörű Krisztus feszületet pusztulásra ítélték s addig kért, kilincsel, míg a remetei templom számára engedték át azt.

Természetesen, nehéz ma megállapítani, melyik hagyomány felel meg a valóságnak. De akár Tg.-Muresről, akár Alba-Iuliáról került is a gyönyörű feszület Eremitulba, évszázadok viharai közben is megmenekült a pusztulástól és szerető szívek, aggódó lelkek gondja őrizi. Mindenesetre érdemes volna kikutatni e csodálatos szépségű feszület keletkezésének hiteles történetét s alkotóját, aki csakis a korai reneszánsz egyik biztos kezű, művészelkű mestere lehetett. Aki ezt a kutatást vállalná, nem végezne hiába való munkát. (—la.)

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlán az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillagok hóhélyében is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

A gép Iria: Jeszenszky Gábor

— Mit beszél itt maga gyárról? Ott nincsen semmilyen gyár...

— Hé! Ez az ember tántorog... fogják meg, mert mindjárt elesik. Gyorsan... vizet. Biztosan epilepsziás rohama van... ne beszéljen bolondokat, nem látja, hogy részeg?

Nagy tömeg futott össze egy pillanat alatt. Cinikus megjegyzések és tudálékos tanácsok röpködtek a levegőben. Egy rendőr közeledett ki-mért léptekkel. Szétnyílt a tömeg. A földön egy feketeszakállas krétafehér arcú férfi feküdt mozdulatlanul. A rendőr lehajolt mellé és ölébe vette a férfi fejét. Sapkája fáradtan csúszott le a közeletre.

— Telefonáljon valaki a mentőkért.
Egy nyurga fiatallemezr szolgálatkészen elsietett. Közben olyan pillantást vetett a többiek felé, mint aki a köz teljes bizalmát élvezve, nagy és nemes feladatra kapott megbízást.

— Biztosan éhes szegény — szólalt meg egy kopotásan öltözött idősebb néni és rövidlátó szemével aprópenzt keresett a táskájában.

— Gyuri engedjen nekem is egy kis helyet.
— Fiatal lány izgalomtól kipirult arccal tülekedett közelebb. Egy leállított motor kihagyó pöffögése... fiatal mentőorvos aranykeretes szemüveggel. Egy pillanatra csend lesz. A villamosdübörgés is mintha elhalkult volna. Mindenki az orvos arcát nézte.

Reménytelen mozdulat... hordágy. A sziréna már egészen távolról visít fel. A tömeg még egy pillanattal együtt marad. Egy újonnan jött érdeklődő kíváncsiskodik. A fiatal lány, aki Gyurival jött, világosítja föl:
— Semmi... csak egy ember összeesett. A villamosok megint úgy dübörögnek, mint rendszeren.

Kovács Dávid nem volt kommunista. Nem törődött a szakszervezettel sem, a tagdíjat ügyis levonták rendszeren. Egyszerű munkás volt. Nem lázongott és nem haragudott azokra sem, akik-

hez bőkezűbb volt a sors. Nem voltak problémái és nem voltak különösebb örömei sem. Négy éve temette el az asszonyt. Nem akart emlékezni és nem is tépelődött megváltoztathatatlan kérdések fölött. Egyszerű ember volt és szerette a munkáját.

Hét éve volt már gépmester az egyik nagy gyárban. Szerette a lelketlen fekete gépeket, a nehéz olajzagú levegőt. Szerette az állandó monoton zümmögést. Félt gonddal ügyelt mindenre, ami az ő hatáskörébe tartozott. Kedvence volt a nagy lendítő turbína. Mindig ragyogott a tisztaságtól és az olajtól. A kormos ablakon beszűrődő napfény bágyadtan csúszkált a nagy behemót gépen. Megelégedett volt. És rendben is volt ez így.

Kovács Dávid ma korán reggel kelt fel. Mint rendszeren. Kint még sötét volt és köd. A lámpák hideg fénye nedvesen csillogtatta a gránitkockás kövezetet. Bőrtét pirosra csípte a dermesztően hideg víz. Gyorsan öltözködött és hóna alá kapta az ebédjét. Be volt csomagolva szépen, újságpapírba. A háziasszonya csomagolta be, akinél ágyra jár. Elég meleget enni szombatos meg vasárnap.

Az utcán egy kocsit mellbe vágta a köd. Mag szaporázta a lépteit, hogy felmelegedjen. Mindenfelől munkások tolongtak a gyárak felé. A ködben hangosan hangzik a cipőkopogás is. Felhajtotta a kabátja gallérját, sapkáját mélyen a szemébe húzta.

A gyár kapujában a portásfülke előtt sorba álltak a többiek. Türelmesen várakozott. Néha megtörtülte az orrát a nagy kékkockás zsebkendővel.

A gépteremben meleg volt. A gyár szirénái felharsantak és halk dübörgéssel megindult a munka.

— A hengerkerék kissé akadozik, — morgotta maga elé — nem olyan a járása, mint máskor. Majd megnézem délben.

Egy rekedtes hang harsogott át a termen.
— Hé!... Állítsatok le a gépeket! A hátsó raktárnál gyülekező! Stern igazgató úr parancsolt!

Kapros, a művezető egészen belepirosodott az

ordításba. Kovács Dávid nem tudta mi történt. Keze gépiesen nyúlt a kapcsolótábla felé és lerántotta az emeltyűket. A gépek még forogtak egy kissé, aztán elcsendesedtek. A többi termék szintén némák voltak már, csak a fűtőkazánokban fortyogott a gőz.

A raktár előtt feketélt a tömeg. Stern igazgató úr és még három tisztviselő állottak egymás mellett. Az üzemvezető kissé messzebb állt és komoran összehúzott szemmel nézett a semmibe. Az igazgató feszengve nyúlt a nyakendőjéhez és rántott rajta kettőt. Köszörműt a torkát, majd kezét felemelve, csendet kért.

— Munkások! Sajnálatos körülmény folytán, a gyár nincs abban a helyzetben, hogy üzemét továbbra is fenntartsa. Mindenki megkapja a járandóságát és a munkakönyvét. Én, aki mindig a munkásság barátja voltam, a legmeesezbbmódon együttérzek veletek...

Az igazgató hangja elkéseredett morajba fulladt. Kovács Dávid megsédült. Nehezen tudta csak megérteni a szavakat. Mintha valami furcsa nyomás nehezedett volna az agyára. A torka egy pillanat alatt kiszáradt. Mondani akart valamit, de nem jött hang, csak valami hörgésféle belőle. Kezeivel az igazgató felé nyúlt, de a tömeg elsodorta. Este az újságok ökölnyi betűkkel ordították a szenzációt: Az adókulcs emelése miatt az egyik gyár retortzióképpen kizárt kétszáz munkást!

A télikikötő olajfoltos vizén hiába erőlködött keresztül a sápadt-sárgás, későszí napfény. A parton orvhalászok magukészítette horoggal fogdosták az alig újjnyi halakat. A gyárak szirénái delet jeleztek. Egyszerre harsantak fel mind. Mély- és középhangok közé élesen visított bele egy-két siphangu kürt.

Kovács Dávid magához tért. Sűrű fekete borostás volt az arca. Szeme ijesztően hecsgett volt. Tompa, fénytelen. Furcsa zürzavarban keveredett össze benne az emlék és a valóság.

— Ebédelni kéne... itt a déli pihenő...
Tétován nézett körül. Valami hideg kérdés-féle tolt fel benne: Mi történt tulajdonképpen és mióta? A víz körül gyerekek játszottak a kor-

A távolkeleti orosz főparancsnokot Stalin magához rendelte

Tokióból jelentik: Hir szerint Stalin Moszkvába rendelte Blücher tábornokot, a távolkeleti orosz haderő parancsnokát, hogy jelentést tegyen Lyuskov tábornok szökéséről.

A német birodalmi ifjusági vezér a jugoszláv kormányzó hercegnél

Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzó herceg vasárnap fogadta kastélyában Baldour von Sirach német ifjusági vezetőt, akinek átnyujtotta a jugoszláv koronarend kiüntetését. Baldour hétfőn visszautazik Németországba.

Clujon is hatékonyan ellenőrzik a piacokat és szigorúan letörlik az árdrágítást

Cluj. Saját tud. A kormánynak az az infenciója, hogy a hatóságok könnyörtelenül törjék le a drágaságot, az előjelek szerint Clujon maradék nélkül fog érvényesülni. Enescu Manole ezredes-megyeifőnök legutóbb magához kérlette Paçala alpolgármestert, továbbá dr Blankenberg Nándor ipari és Mazzuchi kereskedelmi vezérfelügyelőket, akikkel több órán keresztül behatóbb megbeszélést folytatott a drágaság leküzdésének módzatairól. A megbeszélések eredményeként kimondották, hogy a hatósági szervek útján hatékonyabban fogják ellenőrizni a piacokat és az árdrágítókka szemben drákói szigorral járnak el.

Enescu Manole ezredes egyébként a napokban személyesen járta végig a piacokat és győződött meg az üzérkedés által felvert és a jelenlegi kereseti viszonyok között tarthatatlannak mondható árákról.

A város lakossága természetesen a legnagyobb örömmel tekint a drágaság letörésére irányuló akció elé. Különösen a munkások és a szerény fizetésű dolgozó alkalmazottak lelkesednek az akcióról.

átánál. Az egyik figyelmes lett a tántorgó emberre.

— Nézd, hogy be van rugva ez a dísznő!
— Srácok, ez olyan csúnya, hogyha benézne egy baromfiudvarba, kipusztulnának a kis csirkék. Nézzétek a szakállát...

Hangos visításba fulladó röhögés kísérte egy darabon, de a szavak már nem jutottak el az agyáig.

Luxusautók és tömörjárású teherkocsik rogtak el mellette. Az egyik utcai ablakból a rádió harsogott ki az utcára.

A tompa nyomást néhol megszakították az emlékezés felvillanó képei. A gyár... fekvőhely az elhagyatott téglagyár kemencéjében... csapószék. A rendőr: Mit csavarog maga késő éjjel a posta körül? Jó lesz, ha odébb kotródik! Aztán a templom. Kellemes tömjénszag. A káplán olyan szépen beszél... Meleg szeretettel cseng a hangja. Nem érti, hogy mit mond, de biztosan... És milyen színes a mozaikon beszivárgó napfény. Jön egy jólöltözött úr. Kérdezni akar valamit, de nem tud, csak ránéz. Ideges vállrándítás. — „Nem adok kéregetőnek. Menjen dolgozni!” — és mégsem fáj... de a templomban szép volt az orgona. Ő még sohasem volt azelőtt templomban...

A pályaudvarnál botorkál. Meglökik. Megtántorodik és nekiesik a falnak. Kicsit mintha pihenni kellene... Aztán egy hirdetősi oszlopnak támaszkodik. Furcsa. Hogy kerül a térre orgona? Valami fényes dolog is van ott... nagy kéményekkel. Kapcsolótáblán villódnak a gombok... és zúgás, ismerős, barátárgos zúgás. Élesen rajzolódik ki a formák. Az a nagy, fényes kerék olyan, mint az ő turbinája. Ugyanolyan. Igen, az az! Gyorsan sicni kell oda... mindjárt odaér... ez az ő gépe és az a nagy fényesség az gyár. Még egy pillanat és hozzáér a hűs acélhoz a keze. Régen nem volt megolajozva biztosan, de majd ő...

A szívét a torkában érezte lüktetni. Határtalan izgalmat érzett. Most már nem veheti el tőle senki sem. Nincs kizárás... Sónajszerűen fakadt fel belőle a hang: A Gyár! Még hallott egy halk puffanást, a fény mindjobban közeledett feléje és ekkor elérte az Örök Fényt.

Tudta-e Ön már....

hogy a Pyramidon tabletták rheumánál és influenzánál is kitűnő hatásuak? De nem minden Pyramidon, amit „Pyramidon”ként ajánlanak. Ugyeljen tehát mindig a »Bayer« keresztre, amely a valódi Pyramidon ismertető jele, A

valódiak csak a »Bayer« kersztel.

Howard Hughes

a viládkörüli repülés hőse

nyilatkozott Párizsban

— Két perc a St. George szállodában —

Párizs, július 15.

Jókor délután kimegyünk Bourget-be. A gyárak, munkaházak között szélesen elterpeszkedő repülőter elegáns vonalú épületeivel, hangárjaival, beérkező és induló gépeivel különben is olyan, mint a megbolygatott méhkas. A pasztellszerű, báránnyelűs kék ég báránnyelűs, amelyek hangtalanul usznak a végtelen felé, nem kelnek versenyre a szélrózsa négy irányá-

Howard Hughes

ból érkező berregő alumíniummadarakkal. Más-kor lázas izgatótsággal futnak a Berlinből, Stockholmól Brüsszelből érkező gépek felé a postacsomagokat kirakó munkások, a repülő-társaságok emberei. A londoni gépből kiszálló hollywoodi nevezetességeket a fotóriporterek támadása, az újságírók szazada várja. Ma mind-ez senkit sem érdekel. A kirakómunkások lassu lépéssel úgy mennek a földet érő gépek felé, hogy pillantásukat a zárt horizontra függesztik. A fotóriporterek máskor füge hada mellett nyugodtan mehet el a hamis álmok városának világhírű csillaga. Az újságírók pedig nem ostro-molják kérdéseikkel.

Valamennyien a rádióállomás körül csoportosulunk.

Még tíz perc, még öt, még kettő.

Az óriási madár fényes hátán csillog a nap.

Széles köröket ír le. Motorja frissen, fiatalon berreg a fejünk felett. Már hátsó kerekei érintkeztek Bourget selymes fűvel borított földjével.

A garde-mobile és a rendőri kordont mi, az újságírók szakítjuk át legelőször. Nézem a kollégák arcát. Amint futunk, a vonalak élessége elmosódik, de pillantások kifejezése határozott, kétségtelenül beszédes. Büszkeség, öröm és a lelkesedés láza ég bennünk. Világosan, félreért-hetetetlenül mondják:

— Mi leszünk, akik legelőször üdvözöljük.

Gyors mozdulatokkal, frissen ugranak ki a gépből. A motorok zugásába a repülőter korlátai mögött várakozó többezres tömeg tapsa, örömrivalgása vegyül. A római légionáriusokra emlékeztető köztársasági gárda tagjainak komor-vágásu arca felderül, kezükből kihull a kantárszár. A rendőrök rövid fabotjukat hónuk alá szorítják, a tömeg lelkesedése, mint a meleg villanyáram szikrája, átpattan sorukra. Ők is tapsolnak.

A filmfelvevő gépek celluloid szalagja fut, a fényképezőgépek szerkezete kattog. A rádió utján már ebben a pillanatban a világ minden részében tudják, hogy Howard Hughes három társával egyetemben tizenhat óra és 10 perccel átrepült az óceánon. Ebben a pillanatban a világ minden sarkában hallhatják, hogy a csodálatos alumíniummadár acélszívében egy többszáz-millió népi szíve dobban.

Nem látszik rajtuk a fáradság: boldog diáknak látszik Howard Hughes. Barna ruha van rajta, hajadonfővel, borzas hajjal áll a fényképező- és filmgépek pergőtűzében. Szürkés szeme, mélynek fehér mezőjében a valami csinyt elkövetett diáknak csendes mosolya huzódik meg, csodálatos módon csillog. Nyakkendőjének gyors mozdulattal kötött csomóját az óceán mélyéből a felhők magasságába futó szelek nem bontol-ták meg. Nadrágja nem gyűrött, kabátja, amely-nek szabása a nagy áruházak uniformizálás szabásainak kéznyomát hordja, megteszül széles vállán. Kerekorrú cipője fényes. Gesztusai nyugodtak, magatartásában van valami, ami Lind-bergh ezredesre emlékeztet.

Amerikai módra csak éppen a fejét biccenti meg a bemutatkozásnál.

— How do you do?

A Hotel Saint-Georgeba saját kérelmére csak néhányan kísérik el. Amíg a bourgeois mecha-nikusok a gépet átvizsgálják, a kiürült benzintartályokat megtöltik. Howard Hughes egy órát pihenni akar.

— Nehéz volt az út, — mondja, — de biztos voltam a sikerben. Minden nagyszerűen működött, kapcsolatunk egy pillanatra sem szakadt meg sem Európáival, sem Amerikával. Legnehe-

zebb volt az izlandi rész, ahol már annyi nemes elgondolás, szándék szenvedett vereséget.

Tovább senki sem ostromolja... Mielőtt lakosztályába vonul, az állandóan érkező rádió-jelentések alapján úgy dönt, hogy csak akkor folytatja tovább útját ha az ég kiderül. Észak felől viharokat jeleznek.

*

Párrs nem alszik. Éjjel, egy óra. Bourget irányába még mindig tart a népvándorlás. Sűrű

és csillagtalan az éjszaka. Az alumíniummadár frissen, kipihenten, a fényoszlopok égő tüzeiben fürdik. Éjjeli két óra. A percmutatók eszik az időt. Egy kettő, három. Négy csuklyás ember imbolyogja körül a gépet. A tömeg, amely elvész az éjszakában, néma. Csodálatát, hódolatát, remegő félelmét, örömet és büszkeségét most a szótlanságba rejti. És ünnepies komolysággal elindul és emelkedik mind feljebb a gyönyörű tehér madár.

Éjjeli két óra tíz perc.

Gy. I.

Ezer év előtt született II. Szilveszter pápa

Franciaország ezekben a napokban egy nagy fia születésének kerekén ezredik évfordulóját ünnepli. Auvergneban született ez az ifjú 938-ban. Gerbert-nek hívták, de a történelem jobban ismeri II. Szilveszter néven. 999 és 1003 között ült Szilveszter a pápai trónon és itt az egykori francia szerzetes sorsa szorosan összekapcsolódott a magyar állam történelmével és különösen Szent István személyével, akinek viszont ez évben ülik kilencszázados jubileumát. A kettős ünnep egyúttal a magyar-francia kapcsolatok százados múltját is mutatja.

Gerbert egyszerű szülőktől származott, úgy-hogy születésének körülményeiről, múltjáról nem sokat tudunk. Az első adatokat akkor kaphatjuk róla, amikor az aurillaci kolostor iskolájába kerül és csakhamar feltűnik páratlan szellemi képességeivel. Szerzetes lesz és mint ilyen Spahyol-országba kerül. A világ, amelyet idáig a kolostori cella szűk falai elzártak előle, most kitarul előtte. Minden iránt mohón érdeklődni kezd, ami a szellemi élettel összefüggésben áll. Matematika, geológia, csillagászat, — minden érdekli. Csakhamar nagy matematikus és filozófus hírébe kerül és különböző fizikai és kémiai felfedezéseket is tett, úgyhogy egyszerűbb emberek büvéseknek, az őrdög cimborájának nevezték el. Például ő ismertette meg Európát az arab számjegyekkel és az ingaórával. Addig bizony csak a római számjegyekkel és a nap- vagy homokórával bajlódott az emberek. Már maga ez a két apróság is a tudomány korlátlan fejlődését tette lehetővé.

Karrierje akkor indult meg, amikor Spanyolországból Rómába került. Itt megnyerte XIII. János pápa tetszését, aki igen sokra értékelte a kiváló tehetségű francia szerzetest és I. Ottó, az első német-római császár figyelmébe ajánlotta. Így került azután utóbb Gerbert a császári udvarba és lett a későbbi III. Ottó császár nevelőjévé. Ez a magas megtiszteltetés kettős irányban is sorsdöntő volt Gerbert életében. Egyrészt közvetlen közelből ismerte meg kora leghatalmasabb világi uralmának életét, terveit és problémáit, másrészt ez az összekötetés segítette őt végeredményben a pápai trónra, ahol azonban a német-római császár törököt fogott vele, mert Gerbert minden célja a pápaság hatalmának megerősítése és a német-római szent birodalomtól való függetlenítése lett és politikájával utat mutatott az eljövendő századok szakadatlan küzdelmeinek. Ebből a szempontból is igen tanulságos és érdekes a későbbi II. Szilveszter pápa pályafutása.

Mi volt Európa politikai helyzete, mikor Gerbert a császári udvarhoz került?

Amikor két hatalom volt Európában

A középkori Németország ekkor folytatta első küzdelmeit előbb egységének helyreállításáért, majd egy világbirodalom megalakításáért. Ottó német király sorozatos küzdelmekben győzte le belső ellenfeleit és állította helyre Németország belső egységét, majd hosszú harcok után Itáliát is elfoglalta, felvette Itália királyának nevét, sőt 962-ben Rómában római császárrá koronáztatta magát és ezzel fejtűjtotta Nagy Károly egykori birodalmát és megalapította a német-római császárságot, amely egészen 1806-ig fennállott és amely címéről I. Ferenc csak Napoleon előnyomulása következtében mondott le.

Ebben az időben két hatalom volt Európában: a német-római császárság és a pápaság. Ottó hatalmát a pápaságra is kiterjesztette, amennyiben befolyást gyakorolt a pápaválasztásra. De másképpen is igyekezett hatalmát a keresztényiség erejével növelni. Európában még számtalan pogány nép élt. Németország igyekezett ezeket a keresztényiség számára megtéríteni, de azzal a politikai céllal is, hogy az így alakuló nemzeti egyházak a német birodalomnak legyenek alárendelve.

Ezt a pápaság nem nézhetette jó szemmel és a maga erejénél fogva megkísérelte, hogy Németország számításait keresztülhúzza. Legvilágosabban e célkitűzést az egykori francia szerzetes, Gerbert ismerte fel, aki a pápai trónra jutva igyekezett ennek a politikájának érvényt szerezni.

Egyelőre azonban I. Ottó támogatásával tanulmányainak befejezésére Rheimsbe ufozott. Itt dialektikát tanult, mégpedig oly sikerrel, hogy nemsokára ő maga lett Rheimsban a dialektika tanára. Adalberto érsek rheimsi iskolájában tanította a dialektikát és híre messze országokba is eljutott. Rómában, ahol eddig is szerették, ettől kezdve kezdtek vele, mint komoly tényezővel számolni. Tíz éven át volt a dialektika tanára, majd pedig Adalberto érsek halála után 992-ben ő lett a rheimsi érsek. Ekkor már hosszú évek óta III. Ottó ült a trónon és a gyerekralkodó és a rheimsi érsek között nemcsak tanítói és tanítványi viszony, hanem szoros barátság is fennállt Gerbert érsek az ifjú császárt megtanította mindarra a tudományra, amelynek maga is mestere volt, az uralkodó viszont hálából latbavetette befolyását, hogy 998-ban ravennai érsekké legyen, 999-ben pedig római pápává válasszák.

II. Szilveszter úgy érezte, hogy most érkezett el az ideje annak, hogy régi álmát megvalósítsa és a pápaságot a császárságtól független, sőt afölé rendelt hatalommá építse ki. Hiszen olyanvalaki ül a német-római trónon, aki az ő neveltje és akibe ő csepegtette bele lassankint elgondolását. Már mielőtt pápává választották volna, II. Szilveszter kifejtette III. Ottónak, aki még 998-ban Szilveszter elgondolása alapján rendezte be római udvartartását a bizánci császárság mintájára. Vegyee világi és egyházi szervezeteket alapított, amelyekben a vezető szerep azonban az egyházat illette meg. Olyan egyházi-világi birodalom alakult volna, amelyben a hét udvari főtitkárságot mindig csak pappal lehetett volna betölteni. Így tehát a pápa lett volna az igazi úr ebben a világbirodalomban, amelynek székhelye is Róma lett volna.

II. Szilveszter pápa és a nemzeti egyházak

Szilveszter tehát zseniális politikával arra törekedett, hogy a maga, illetve a pápaság részére biztosítsa a vezetést. Eppen azért nem nézte azt sem jó szemmel, ha az újonnan alakult egyházak közvetlenül a német birodalom fennhatósága alá kerültek, hanem azon volt, hogy azok nemzeti egyházakká alakuljanak át és közvetlenül a pápasággal álljanak szoros kapcsolatban. Az ez-

OHANYZIK?

Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérgező. A heveny nikotinmérgezés. Szédülés, nehéz légzés, szívzavarok. Az időit nikotinmérgezés. A nikotin és vércukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák-kérdés. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajfenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzásról való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás ártalmának csökkentése stb. Irta dr. Somogyi Béla. Ara 35 lef. Megrendelhető könyvesboltunknál.

redik év körül két nagy nemzeti egyház volt akkor alakulóban: a magyar és a lengyel.

És itt kapcsolódik Szent István halálának kilencszázados jubileuma II. Szilveszter pápa születésének ezeréves jubileumához.

Az ifjú magyar állam ifjú fejedelme maga is úgy érezte, hogy csak a kereszténység felvételével és a királyság megalapításával tud a magyarság a kalandozások és portyázások idejét múlt korszaka után gyökeret verni az európai talajban. De politikai szempontból ő is félt attól, hogy vazallus állama legyen a hatalmas német birodalomnak, amellyel nem akart hűbéri viszonyba kerülni. Nem akarta tehát a német császártól kérni a koronát, hanem közvetlenül a pápához fordult vele, akitől egyben a magyar nemzeti egyház megalapítását is kérte. István és Szilveszter érdekei itt kölcsönösen találkoztak és a pápa rávette a császárt az ehhez való hozzájárulásra. Ezzel Magyarországnak sikerült függetlenségét megőriznie, a pápaságnak pedig hatalmát növelnie.

A legenda igen szépen adja elő a történetet, amelynek hitelességéhez azonban sok kétség fér, de minden legendánál szebben beszél, hogy az akkor felismert igazságok egy évezreden át azonosak maradtak úgy a magyarság, mint Róma számára. A német hatalom terjeszkedési törekvéseivel szemben Róma akkor a magyar és lengyel önállóságot akarta és tudta minden hatalmával megerősíteni. A megváltozott körülmények között II. Szilveszter elgondolása, amelyet tíz évszázad politikájának változatlan alapelvével jerecsítették ki, ma a tengelyek divatos korszakában a Róma-Budapest-Varsó-tengely meghatározásában nyer megfogalmazást.

A magyar és lengyel kérdésben sikerült II. Szilveszternek álláspontját érvényesítenie és a német birodalom túlzott terjeszkedését megállítani és egyszerű mederbe terelni.

1002-ben azonban meghalt III. Ottó, 1004-ben maga II. Szilveszter pápa és az eljövendő századok csak végnélküli, váltakozó sikerrel folyó harcot eredményeztek a pápaság és a császárság között a földi és lelki világhatalomért. II. Szilveszter érdeméből ez mit sem von le és millániumán méltán ünneplik Franciaországban azt az európai szellemiséget és látókört, amely úgy az ő, mint Szent István király politikájában kifejezésre jutott már közel egy évezreddel ezelőtt is.

P. Gy.

Már is jelentkezhet az augusztus 2-án induló társas-kirándulásra!

Carmen-Sylva

feketeten gerifürdőbe

Egy út időtartama tizenkét nap, ebből tíz teljes napi tartózkodás Carmen-Sylván. — Csatlakozási lehetőség Oradeán kívül Clujon és Braşovban

Részvételi díj személyenként: Oradeától **3650 lei.** — Clujtól **3575 lei.** Braşovból **3300 lei.**

A jelentkezéskor a részvételi díj fele, indulás előtti napig a hátralék teljesen befizetendő.

Az árban bennfoglaltatik: vasuti jegy oda-vissza, utasok beszállítása Carmen-Sylva állomásra, a szállodáig és vissza, tiznapos teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, kiszolgálási díjak, községi és állami, valamint kurtaxák, tengeri és hideg iszapfürdő.

Hogyan gyilkolták meg Calvo Sotelot, a spanyol nemzeti párt vezérét?

Ujabb hiteles részletek a két évvel ezelőtt lezajlott véres epizódhoz

Két évvel ezelőtt, július 13-ról 14-re virradó éjszaka Madridban kegyetlenül meggyilkolták Calvo Sotelot képviselőt, a spanyol nacionalista mozgalom vezérét. Tulzást lenne azt állítani, hogy ez a politikai gyilkosság okozta a két év óta tomboló polgárháborút, de kétségtelen, hogy ez a véres incidens robbantotta ki az amúgy is készülő ellenforradalmat. A második évforduló alkalmából Max Mas söt francia író, a spanyol ügyek alapos ismerője a párizsi „Le Journal” hasábjain feleleveníti a sorsdöntő drámai epizód emlékét. Az égő Spanyolország veszedelmes problémája ma is a legfrissebb aktualitás fényében állítja elénk ezt a két évvel ezelőtt lezajlott eseményt.

Három nap óta döngött a Cortesben a Renovacion Natinola-a „nemzeti megújulás” vezérének hangja. Július 12-én, a késő délutáni órákban az ellenzék vezére statisztikai adatokkal egészítette ki az elrettentő közállapotokról festett nagyszabású freskóját. Spanyolország kormánya elűrtte, hogy február óta százhusz templomot felégették vagy kiraboltak. Ugyanezen idő alatt

1556 politikai gyilkosság és 146 bomba-merénylet történt.

Calvo ünnepélyesen felhívta a kormányt, hogy erőlyesen védje meg a polgárok életét.

Ez a viharos beszéd felriasztotta a képviselőket szunyokálásukból és idegesen törőgették ve-rejtékező homlokukat. Az ülésteremben, bár működtek az összes ventilátorok, harmincöt fokban hőség uralkodott. Amikor a szónok beszéde vége-re ért, utána még sokáig zajlott, viharzott az ülésterem. Ekkor egy éles, rikácsoló nő hang sü-vített be a terebe:

— Ez az ember utolsó beszédét mondotta!

Egy pillanatra elnémult a zaj, a képviselők megdöbbenve ismerték fel Dolores Ibarruri hang-ját, aki később Pasionaria néven lett a vörös front egyik leghírhedtebb amazónja.

Másnap, június 13-án, rejtélyes és még ma sem tisztázott merénylet történt nyílt utcán, a calle Augusto Figueroa aszfaltján. Costillo, a marxista rohamosztag egyik hadnagya éppen át akarta venni a szolgálatot, amikor agyonlőtték. Még ma sem lehet tudni, hogy Costillo személyes bosszúnak, vagy politikai merényletnek esett á-lőzatul. Anélkül, hogy ennek a kérdésnek a tisztázására vizsgálatot indítottak volna,

a marxisták kegyetlen megtorlásra hatá-rozták el magukat.

A kezdeményezést Fernando Condes kapi-tány, az ismert marxista terrorista ragadta ma-gához. Ezt az embert annakidején a haditörvény-szék elítélte, de 1936 februárjában a Frente popu-lar kiszabadította és visszahelyezte állásába. Et-től kezdve ő volt a marxisták aktivista csoportjá-nak a vezére. Fernando Condes maga mellé vette Julio Robles és Antonio Herencia aktivistákat, a Pontejos-kaszárnyába siettek és hírül vitték Cas-tillo meggyilkolását. Itt két hadnagy csatlakozott hozzájuk és taxiba ülve robotgattak a kórházba. Castillo holiteste előtt Condes felemelte ökölbe-szorított kezét és megesküdött, hogy bosszút áll.

Egy órával később új tanácskozás kezdődött a Pontejos kaszárnyában. Jelen volt több kommu-nista is, többek közt Cuenca, a forradalmi szak-szervezetek vezére. Sokáig vitatkoztak. Megállapi-tották, hogy Madridban három veszedelmes ellen-forradalmár működik: Gil Robles, Golcochea és Calvo Soteló. Csak az volt a kérdés, hogy a há-rom közül melyiket tegyék el láb alól.

— Mind a hármat — javasolta Cuenca.

De végül is abban állapodtak meg, hogy Cal-vo Sotelót ölik meg. Aztán, miután ellátták ma-gukat pisztolyokkal, golyószóró fegyverekkel, éj-jel 11 órára adtak találkozózt a Pontejos-lakta-nya kapujánál.

A VÉGZETES ÉJSZAKA

A találkozáson valamennyien pontosan meg is jelentek, majd a kaszárnyából néhány teher-autó indult el, megrakva emberekkel. Az utolsó-ban, amely a X-17 rendszámot viselte, Candes Cuenca, Julio Robles, Herencia és még több akti-vista foglalt helyet. Condes a sofőrnek megadta a címet:

— Velasquez, 871

Ebben a házban lakott Calvo Soteló, a nacio-

nalista mozgalom vezére.

A következő jelenet már egy kis szalonban játszódott le, amelyet gyéren világított meg az asztalilámpa.

Ott állt hideg nyugalommal az atléta ter-metű képviselő, vele szemben pedig Con-des, Cuenca és a többiek.

Herencia a kijáratot őrizte. Az egyik sarok-ban halálsápadtan, reszkette imákat morzsolgt a spanyol képviselő felesége, francia tanítónő.

— Fel a kezekkel! — törmedt rá Sotelóra Condes.

— Ez jogosulatlan magánlaksértés! Én Cor-tes-képviselő vagyok! — jelentette ki erőlyesen Soteló.

— Vegye ki kezét a zsebéből, mert lövök.

Soteló most már engedelmeskedett. De meg-kérdezte:

— Tudják igazolni eljárásukat?

Condes atnyujtotta személyazonossági lapját. Calvo közelebb lépett a lámpához és elolvasta. Condes nevének elolvasása után Calvo tisztában

volt sorsával. Rendíthetetlen nyugalommal viss-zaadta a személyazonossági lapot és átadta re-volverét is.

— Most telefonálni fogok, — jelentette ki vá-ratlanul.

Cuenca odaugrott és áltépte a telefon veze-téket.

— Legalább felöltözhetem, mielőtt elvisznek?

Megengedték neki. Amikor már felöltözött és kezébe vette kis bőröndjét, a felesége görcsös zo-kogással bucsuzott el tőle.

— Ne félj, visszajövök, — nyugtatta meg.

Calvo Sotelot beültették a 17-es számú autóba és Condes kiadta az utasítást:

— A rendőrfőnökségre.

— Ott majd mindent megtud, — tette hozzá.

Utközben Cuenca helyét cserélt. Eddig háttal ült a képviselőnek, most pedig mögötte helyezke-dett el. Cuenca valamit sugott szomszédja fülébe. A képviselő tisztán hallotta a halk választ:

— Rajta, intézd el. De alulról fölfelé, nehogy az elől ülőknek is valami bajuk történjék.

Ebben a pillanatban fegyverdörrenés hallat-szott.

A sofőr fékezett, de Condes ráförmedt:

— Teljes sebességgel előre!

Az autó végül is a temető rozsdás kapujánál állt meg. A vérző holttestet kiemelték a kocsiból és a temetőben letették a földre. A temetőr nem is érdeklődött.

— Egy éjszakai verekedés áldozata, — vetet-te neki oda valaki. A temetőr vállvonogatva vet-te tudomásul.

Másnap villámgyorsan elterjedt Madridban Soteló meggyilkolásának híre. Mindenki érezte, hogy ez a véres esemény a Végzetet indította el kifürkészhetetlen útjára.

A magyar miniszterelnök és a magyar külügyminiszter olaszországi utja

Vasárnap reggel indultak el Budapestről, este 7 órakor érték az olasz határra, hol az első ünnepélyes fogadtatásban volt részük. — Imrédy miniszterelnök nyilatkozata a Róma-Berlin-tengely iránti barátságról

Budapestről jelentik: Imrédy Béla minisz-terelnök Kánya Kálmán külügyminiszterrel együtt vasárnap reggel 7 óra 20 perckor el-utazott Rómába. A miniszterelnököt felesége is elkísérte olaszországi útjára. Vinci gróf, budapesti olasz követ és felesége is együtt ut-azott a magyar államférfiakkal, továbbá Csáky István gróf rendkívüli követ és külügyminisz-teri osztályfőnök, valamint Szentistványi Béla miniszteri tanácsos, sajtófőnök. A magyar államférfiak elutazása alkalmával jót-kiváná-sra a magyar közélet több előkelőségén kívül megjelent a budapesti olasz követség egész tisztikara, továbbá Werkmeister német ügy-vivő és Stevanovics Milon jugoszláv ügyvivő is. A magyar—jugoszláv határállomáson, Kotori-ban felszállt a vonatra Bakács-Besseney György belgrádi magyar követ. A követ az egész utvonalon a magyar államférfiak vona-tán utazott.

Este 7 óra tájban futott be a magyar államférfiak vonata az olasz határállomásra, Postumiába, ahol Imrédyt és Kányát ünnepé-lyesen fogadták. Diszszázad vonult ki tisztele-tükre és különböző olasz előkelőségek üdvö-zölték a magyar államférfiakat. Imrédynek két hatalmas, nemzetiszínű szalaggal díszített virágcsokrot nyújtottak át, Mussolini és Ciano megbízásából. Közben a zenekar a magyar és olasz himnuszot játszotta. A vonat ezután el-indult Triest felé.

Legújabb könyvek:

Tóth Tihamér: Üdvözlégy Oltárszentség . 223 lei
Gerely Jolán: Ha tudnád . . . . . 90 "
Schmidt: A megváltás szolgál . . . . . 162 "
Poppe: Eucharisztikus nevelés módszerei 44 "

Imrédy miniszterelnök a vonatban fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, akinek a következőket mondotta:

— Különös örömmre szolgál, hogy alig két hónappal a kormány vezetésének átvétele után, máris alkalom nyílik, hogy baráti látog-tatást tegyek az olasz kormány elnökénél. Nemcsak az én meggyőződésem ma már, hogy a róma—berlini tengely, melyhez Magyarorszá-got meleg baráti kapcsolatok fűzik, fokozott mértékben játszik szerepet az európai béke fenntartásában.

A magyar államférfiak vonata háromne-gyed 9 órakor futott be Triestbe és egy óra mulva indult tovább. Az olasz kormány meg-hívására a magyar újságírók ugyanazon a vona-ton utaztak Rómába.

BÉCSI LAP AZ EGYKORI OLASZ—OSZTRAK—MAGYAR EGYEZMÉNYRŐL SZÓLÓ RÓMAI JEGYZŐKÖNYV MEGVÁLTOZÁSARÓL.

Bécsből jelentik: Az itten megjelenő „Reichspost”, foglalkozva a magyar állam-férfiak római útjával, hangoztatja, hogy a látog-atás természetes folyamánya annak a hagyó-mányos politikának, melyet a két ország már hosszú évek óta folytat. Tény, hogy Magyar-országon új kormány lépett hatalomra, a ró-mai jegyzőkönyvek változáson mentek át és más, mélyreható politikai változások is történ-tek. Mindez olyan esemény, mely a római jegyzőkönyvekben megállapított tanácskozást időszerűvé teszi. Az új helyzet nem vonja maga után a kölcsönös viszony alapjainak meg-változtatását, csak arra van szükség, hogy a gyakorlati gazdasági és politikai eljárást a vál-tozott helyzethez alkalmazzák. A római jegyző-könyvek jelentősége megváltozott, de helytelen az a föltevés, hogy azok jelentéktelenné vál-tak. Felesleges minden vitakozás arról a vi-szonyról, mely Magyarország és Olaszország, valamint Németország és a két állam között fennáll. Ez a látogatás csak újabb kifejezése a három állam közötti barátságának.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 200, félévre 100, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Külföldön: Egész évre 30 P., félévre 15 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037-
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**

Észrevételeket nem örvényelünk meg és nem adunk vissza

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az északnyugati szél gyengül, felhő átvonulások jönnek, néhány helyen eső. A hőmérséklet lényegesen alig változik.

SERAFINI BIBORNOK HALÁLA. Vatikánvárosból jelentik: Hatvanegyes éves korában a bibornoki kollégium egyik fontos tisztviselőjét viselt tagja, *Serafini Giulio* kardinális a zsinati kongregáció prefektusa meghalt. Tagja volt ezenkívül több más fontos kongregációnak, mely az olasz konkordátum keresztülvitelét intézte. Biborossá 1930 június 30-án XI. Pius pápa nevezte ki a S. Maria sopra Minerva templom titulusával. Az egyház vezetésében negyvenhét évvel ezelőtt XIII. Leó pápa jelölt ki számára szerepet. Nagy része volt az olasz szemináriumok újjászervezésében.

Tiltott politikai tevékenység miatt elítélt egyének. Cluj. Saját tud. A katonai törvényszék 7-7 hónapi elzárásra ítélte Budila Petre és Tompa Avram turdamegyei Baisoare, Popescu Stefan oradeai, Dan Vasile bihormegyei Santala-Dragotin községbeli lakosokat tiltott politikai tevékenység miatt. Az elítéltek valamennyien tagjai voltak az időközben feloszlott vasgárdista szervezetnek.

Részvénytársaságok, amelyek csak ingatlanadó fizetésére vannak kötelezve. Cluj. Saját tud. A Hivatalos lap egyik legutóbbi számában jelent meg a központi adóügyi bizottságnak az a döntése, amely szerint azok a részvénytársaságok, amelyeknek egyedüli célja, hogy a tulajdonukat képező ingatlant kihasználják, nem kereskedelmi hanem csak ingatlanadót fizetnek.

Fáradt, kimerült: Lemosás, bororítás: Valódi Dianával!

Zsírösszódával öngyilkosságot kísérelt meg egy 16 éves tanulóleány. Oradea. Saját tud. Szombaton délelőtt a Schulhoff szövedébe hívták ki a mentőket. Nagy Mária 16 éves tanulóleány szerelmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg: kiivott egy felpohár maroszódát. A leány állapota súlyos.

Fél vagon romlott gyümölcsöt koboztak el az aradi piacon. Aradról jelentik: Szombaton d. e. Lust Ferenc hatósági főorvos nagyszabású egészségügyi rajzját rendezett az Avram Iancu-terti piacon. Az ellenőrző körútja során a gyümölcspiacon rengeteg romlott kajszint talált Lust Ferenc dr, aki az egészségre káros gyümölcsöket nyomban lefoglalta és elkoboztatta. Összesen mintegy fél vagon rossz kajszint koboztatott el a hatósági főorvos. Ugy a romlott gyümölcsöt, mint annak helyét azonnal mézoldattal fertőtlenítették. Az árusok, akikről a rengeteg romlott gyümölcsöt elkobozták, azt vallották, hogy az árut az Okiráltsághól hozatták és az szállítás közben erősen összeütődött és a nagy meleg következtében romlott meg.

Két öngyilkosság Bihar megyében. Oradea. Saját tud. Két öngyilkosságról érkezett jelentés az ügyészségre. Biharca községben vasárnap délután két órakor az egyik kuthan holtan találták Nagy László községbeli fiatalembert. A csendőri nyomozás megállapította, hogy öngyilkosság történt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt. A másik öngyilkosságot Salontáról jelentették. Balogh Ferencné szül. Bereczky Zsuzsanna 38 éves asszony, aki már hosszabb ideje idegbetegségben szenvedett, egy őrizetlen pillanatban felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az ügyészség itt is megadta a temetési engedélyt.

Kétszázötven leány szorult a gázzal előlött gyárhelyiségekbe. Londonból jelentik: Az angol főváros délkeleti részében kedden délelőtt megrepedt az egyik fagyaltgyár ammoniakveztékének főcsöve. A kiáramló gáz nagy gyorsasággal megtöltötte az egész gyárpéldületet. A gázzal telt helyiségekbe 250 lány szorult. Kétségbeesett helyzetükben sokan kiugrottak az ablakon, hogy megmeneküljenek a gázmérgezésétől. Végül is az oxigénkészülékes tűzoltóknak sikerült megmenteni a bezárt leányokat. Harmincegy leány részben életveszélyes gázmérgezéssel kórházba szállították.

Üdvarlás közben nagyot akart mondani és gyilkosnak nevezte magát. A nyiregyházi rendőrség szolgálatos tisztjénél halálra rémült lány jelentkezett. „Az erdőben gyilkos bujkál” mondotta magából kikelve. Amikor sikerült kissé megnyugtanni, elbeszélte, hogy a város határában elterülő erdőben sétált. Az egyik kis tisztáson jéltöltözött fiatalemberrel találkozott, aki vel ismeretséget kötött. A fiatalember udvarias közben bevallotta neki, hogy vitakozás hevében leszurt egy katonát és most a hatóság elől bujdosik. A rendőrséget azonnal mozgósították. Körülvették az erdőt és a „gyilkos” ifjút elfogták. A kihallgatásnál és szembesítésnél aztán minden kiderült. A magát gyilkosnak nevező, jókedélyű fiatalember sűrű bocsánatkérés közben elbeszélte, hogy a csinos, intelligens leánynak valani megdöbbenőt akart mondani, hogy az egyhamar el ne felejtse. Ami ezek szerint, sikerült is neki.

Temetések Oradeán. Özv. Stemmer József-ne szül. Papp Ilma elhunyt. Temetése kedden 6 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Nagy György nőiszabó 41 éves korában a tudószanatóriumban meghalt. Temetése tegnap délután volt. (Erdélyi „Concordia”.)

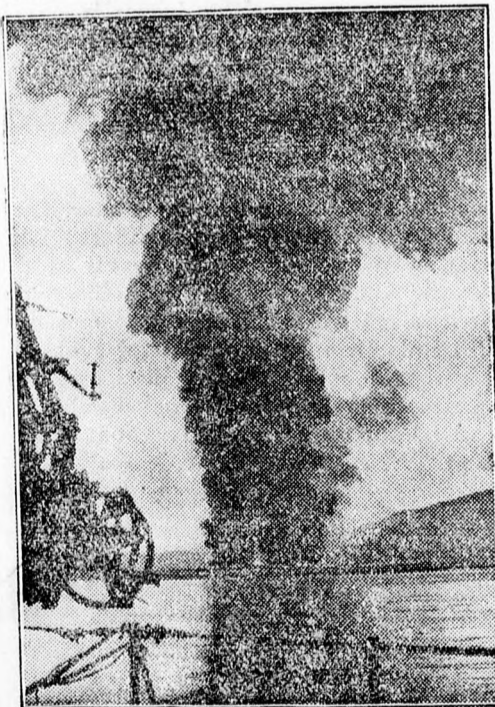
Hőségben hűsít: Valódi Diana

Hármas ikrek. Stettinből jelentik, hogy ott néhány hó leforgása alatt most másodszer születtek hármas ikrek. Április 20-án egy földmunkás feleségének született egy fia és két leánya. Most ugyanez az eset ismétlődött meg a Stettin melletti Drammin községben. Anya és gyermekei jól érzik magukat.

A spanyol polgárháboru kitörésének második évfordulója

A nemzetiek a terueli frontszakaszon 35 kilométernyire nyomultak előre

Párizsból jelentik: A spanyol polgárháboru kitörésének második évfordulója a nemzeti csapatok további győzelmes előnyomulásának jegyében folyt le. A két spanyol elnökök fél táborából érkező egybehangzó jelentések szerint a nemzetiek a terueli frontszakaszon szombaton fényes sikereket értek el.

60 ezer tonna benzín robbant fel a barcelonai kikötőben. Képzünk a felrobbant s lángban álló benzínraktárról készült, egy, a barcelonai kikötőben horgonyzó hajóról.

* A fejfájás és a migrén, akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavarából erednek, gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

FELTÜNŐ VÁLTOZÁSOK AZ ANGOL DIPLOMÁCIAI KARBAN. Londonból jelentik: Angol sajtóköri körök szerint érdekes politikai és diplomáciai változások várhatók a közeljövőben. Lord Petrh római angol nagykövet az olasz-angol egyezmény hatálybalépése után nyugalomba vonul és uóda Sir Hughes Kratchbull Hughessen lesz, aki Anglia kínai nagykövete volt az ellenségeskedés kitörése idején. Nyugalomba vonul Ronald Lindsay, washingtoni angol nagykövet is, akinek utóda washingtoni angol nagykövet is, akinek utódaul Sir Percy Loraine, ankarai nagykövetet emlegetik.

Erő, jókedv, frissesség: Valódi Diana.

A londoni Westminster-csarnok fagerendázata 1400 éves. Londonból jelentik: Sir George Courthorpe képviselő, az állami erdőszeti bizottság elnöke, előadta az alsóházban, hogy az angol parlamenti épület legrégebbi részének, az ősi Westminster-csarnoknak tetőemnyezetébe épített pompás tölgyfagerendázat szuette részét ki kellett cserélni. Az eltávolított faanyagból megálapították a szakértők, hogy a hét évszázaddal ezelőtt a csarnok építéséhez kivágottnak legálább 6-700 éveseknek kellett lenni, tehát már Nagy Alfréd királynak, az angol-szász törzsek egyesítőjének uralma alatt terebélyes nagy fák voltak azok a tölgyek, amelyekből a Westminster csarnok épült.

A VILÁG LEGHOSSZABB KERÉKPÁRJA. Newyorkból jelentik: A világ leghosszabb kerékpárja Lynn város (Massachusetts állam) rendőrsége számára készült őrjárat-szolgálatra. Az óriási kerékpár hétüléses, úgyhogy egész őrjáratot vihet egyszerre.

A salamancai főhadiszállás hadijelentése szerint a terueli frontszakaszon a nemzetiek több mint 35 kilométernyire nyomultak előre, miközben számos községet megszállottak. A köztársaságiak vad futásban menekülnek. A nemzetiek előnyomulása tovább tart. A nemzetiek számos foglyot ejtettek és nagy hadizsákmányhoz jutottak. A castelloni frontszakaszon a nemzeti csapatok elfoglalták Villa Malefa városát és azon túlhaladva Angelita községet. Sor városával szembe a köztársaságiak ellentámadásokkal kísérleteztek, amelyeket azonban a nemzetiek visszavertek. A hadijelentés végül közli, hogy a nemzetiek légirajjai kétféleképpen is támadást intéztek a valenciai kikötő ellen.

A párizsi lapok haditudósítói megerősítik a nemzetiek újabb sikeréről szóló híreket. Morra del Rubielos elfoglalása után a nemzetiek arevónala most már Barracas és Lucena del Cid között húzódik, keleti irányban, tehát Sagunto felé. A köztársaságiak arevonalának összeomlását Albentosa elfoglalása okozta. Albentosa eleste után a nemzetközi brigád még egyszer megkísérelte, hogy átjusson az Albentosa-folyó jobbpartjára, a nemzetiek azonban megakadályozták az átkelést. A nemzetieknek nagykiterjedésű és rendkívül termékeny szántóföldet sikerült birtokba venniük. A nemzetiek most 61 kilométernyire állanak Sagunto városától.

A burgosi kormány nagy kitüntetésekkel osztott Göring porosz miniszterelnök és Ciano olasz külügyminiszternek

Burgosban vasárnap Franco tábornok elnökletével minisztertanács volt, amelyen több külföldi államférfinak magas spanyol kitüntetést adományoztak. Így: Göringet a „Vörös Nyíl”-rend parancsnoki keresztjével és nyakláncával, Ciano-t az Izabella rend lovagi címével tüntették ki.

KÖZGAZDASÁG

A román-német gazdasági összeköttetés fejlődése

Bizonyos idő óta több országban kétség-telen ellanyulás következett arra a fellendülésre, mely különösen az 1937-ik évben mutatkozott a világ gazdaságában. Ez a tény annak a világos bizonyosága, hogy az átmeneti fellendülés mennyire bizonytalan alapokon nyugodott. A konjunkturális fellendülés hatásai alól a világkereskedelem sem vonhatta ki magát. A világkereskedelem forgalmának rendkívüli szeszugsorodása után, amit a világgazdaság és világerőtelkek nagy válsága vont maga után, körülbelül az 1935-ik évtől kezdve a nemzetközi árucseré lassanként újraemelkedését lehetett észlelni. Ez is aránylag rövid idő alatt véget ért. Emiatt a külkereskedelem még mindig lényegesen bizonytalanító tényező mindazonban az országokban, ahol ennek a tevékenységnek nevezetes része volt a gazdasági szervezet kialakulásában. Amde még a világgazdaság elötti időben a nemzetközi konjunktúra fejlődése valami nagy egységességgel történt, mely alól rendszerint egyetlen egy ország sem vonhatta ki magát, ilyen egységességről ma már szó aligha lehet. A multtal szemben való különbséget egy új gazdaságalkító tényező föllépése okozza: az állami gazdasági irányítás. Az olyan államokban, melyek belső gazdasági élete szoros tekintélyi uralom irányítása alá került, a zavaró tendenciák nem tudtak behatolni. Ez áll különösen Németországra is, melynek közgazdaságát ma is, mint azelőtt a teljes üzemből állás és a termelés fokozódása jellemzi. Bizonyosság ez amellelt, hogy az állami gazdaságirányítás rendszere folytán a nemzetközi konjunktúra aláhanyallása nem tudja veszélyeztetni Németország gazdasági életét, hanem abban a fellendülés folytonossága megmarad. Ez a folytonosság Romániára nézve is igen nagyfontosságú, még pedig azért, mert Romániának Németország a legnagyobb vásárlója. A gazdasági világgazdaság a román-német áruforgalomra is pusztítóan érezte hatását. Azonban 1933 óta — amikor a krízis a mélypontját érte el — úgy a román kivitel Németországba, mint a német kivitel Romániába állandósult, sőt az utóbbi időben egészen szokatlanul gyors ütemben növekedett. Míg Németország 1933. évben csak 46 millió márka értékben szállított árut Romániából, 1936-ban már 92 millió, 1937-ben kerek 180 millió márka volt Románia áru-kivitelének értéke Németországba. Ez a szám a világgazdaság elötti elött legmagasabb kiviteli érték mögött sem marad el, sőt azt, ha tekintetbe vesszük az időközben beállott árcsökkenést, úgy még túl is haladta. Ha most a másik oldalról figyeljük a dolgokat, megállapíthatjuk, hogy a német kivitelnél is Románia részére az áruforgalom nagy emelkedést mutat. Az 1933. évben 46 millió márka volt a Romániába való német kivitel összege s 1936. évben 104 millióra és 1937. évben kerek 20 százalékot vett föl Románia összes kiviteléből. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezenkívül Ausztriába még a román kivitel 70%-a ment ki, úgy megállapíthatjuk, hogy a mai nagynémet állam a romániai kivitelből egynegyednél is nagyobb arányban részesedik, míg a Romániába való behozatalból 37 százalék esik Németországra.

Mindebből megállapítható, hogy Németország Romániának nemcsak nagy, hanem biztos vásárlója is. Ez pedig a román gazdasági viszonyok javára is stabilizáló tényező. Mindezen azonban nem volna lehetséges, ha nem mindkét nép gazdasági strukturáján alapulna. Németország és Románia között a külkereskedelem nemcsak az árak és költségek különbözősége miatt, hanem az áruk és szolgáltatások közötti kölcsönös szükséglet miatt, hanem az egymás gazdasági kiegészítésének lehetősége miatt. Ez a külkereskedelem legbiztosabb alapja, amely egyben a jövőre is kezességet nyújt annak intenzívebb kiépítését illetően. Mert Né-

metország a maga életkeretei között nem állíthat elő minden földterméket, amit viszont Románia szállítani tud neki. Másrészt pedig Románia iparosodásának foka ma még nem olyan magas, hogy saját termeléssel az egész belföldi piac szükségletét fedezni tudhassa. A külkereskedelem tehát nem kockázatot jelent a két állam részére, hanem egyenesen követelménye mindkét állam nemzetgazdaságának.

Minden olyan berendezkedés, mely a román-német külkereskedelem szolgálatában áll, egyben elősegítője is a kölcsönös nemzetgazdasági fejlődés megalapozásának. A két ország közötti érdekközösség az idei tavaszi lipcei vásáron is megnyilvánult. Erről legszebben a romániai látogatók száma beszél. Míg az 1933-ik évben a romániai látogatók száma 291-re esett vissza, 1938. évben ez a szám több mint 900-ra emelkedett. Aki látta az ez év tavaszi Lipcei Vásárt, annak hatalmas méreteit, az nem fog-

csodálkozni a romániai látogatók számának ilyen fokozásán. Aki ellátogatott a lipcei vásárra, semmiesetre sem tért onnan csalódottan vissza hazájába, mert úgy minőség, mint a tekintetében feltétlenül megtalálta mindenki azt a megfelelő árut, ami neki kellett.

Most készítik elő az augusztus 28-án kezdődő nagy Őszi Lipcei Vásárt. A rendezőség abban bíz, hogy ennek az Őszi vásárnak is olyan nagy sikere lesz, mint a tavaszinak s hogy a romániai látogatók is további fokozódó érdeklődéssel lesznek a vásár iránt. A vásáron résztvevő majdnem minden szakma a román bevásárlókat is érdekelheti. A vásár rendezőségének fölfogása az, hogy minél többet vásárol a román üzletvilág a német piacon, annál többet tud átvenni Németország is a román földtermékekből. A rendezőség bíz benne, hogy a német-román árucseré fokozódásához a lipcei Őszi vásár nagyban hozzá fog járulni s mindkét ország csak nyerni fog vele, ha gazdasági kapcsolatai egymás között erősödnek.

A KISIPAROSOKAT IS KÖTELEZIK FORGALMI ADÓ FIZETÉSÉRE. Cluj. Saját tud. A forgalmi adó közelebről megváltozik olyképpen, hogy a kisiparosok is kötelezve lesznek forgalmi adó fizetésére. Ez az intézkedés elsősorban a férfi- és női-szabókat és a cipészeket érinti.

SPORT

Kiestek a román csapatok a Középeurópai Kupából

Győzött a Rapid FC, de nem tudta behozni a Genova 3 gólos előnyét. Vereséget szenvedett a Ripensia Budapesten is. Kladnóban nyert a Juventus. Kiestt az olasz bajnok Ambrosiana

A Középeurópai Kupa elődöntőinek második fordulóját bonyolították le vasárnap. A román csapatoknak fekete vasárnapnak számít, mert mindkettő kiesett a további küzdelmekből. A Ripensia, amint az előrelátható volt, 3 gólos különbséggel veszett Budapesten a tavalyi KK győztes Ferencváros ellenében, a Rapid FC pedig győzött ugyan, de nem tudta behozni a Genova 3 gólos előnyét. A Juventus saját pályáján is legyőzte a Kladno, az olasz bajnok Ambrosiana pedig lehetetlen feladatot állított: a Slavia 9 gólos előnnyel indult. Az elődöntőbe tehát két olasz, egy magyar és egy csehszlovák csapat került.

A jövő vasárnapi párosítás így alakult:
Genova: Genova—Slavia.
Torino: Juventus—Ferencváros.

A tegnapi forduló részletei a következők:

RAPID FC—GENOVA 2:1 (1:1).

Bucuresti, 20 ezer néző, bíró Vogel. A mérkőzés a Rapid FC fölényének a jegyében zajlott le, a Genova védekezésére rendezkedett be. Már az 5-ik percben vezetést szerez Barátky, de Cattaner egyenlített. Szünet után nyomasztó a Rapid-főlény, de a lövések sorra kapu mellé szállnak, sőt Raffinszky egy 11-es is kihagy. A 20-ik percben Bogdan szerzi meg a győztes gólt. A Rapidből Radulescu kapus. Vinila és Barátky vált ki.

FERENCVÁROS—RIPENSIA 4:1 (2:0).

Budapest, 20 ezer néző, bíró Dattilo. A mérkőzés jó sportot eredményezett. A Ferencváros volt az egységesebb csapat és a győzelmet megérdemelte. A Fradi Sárosi (3) és Kiss góljaival már 4:0-ra vezet, amikor Dobay szépít. A mezőny legjobbjá a középfedezetet játszó Polgár volt. A Ripensia legjobbjai: Pavlovici, Bürger, Chiroiu II. és Dobay.

JUVENTUS—KLADNO 2:1 (1:1).

Kladno, 15 ezer néző, bíró Xifando. A Juventus, úgy technikailag, mint taktikailag el-

lenfele fölött állott. Kloz a Kladnonak szerzi meg a vezetést, Tomasi egyenlít. Fergeteles olasz támadások után Gabetto lövi a győztes gólt.

AMBROSIANA—SLAVIA 3:1 (1:1).

Milano, 5 ezer néző, bíró Iváncsics. Sytlicz révén a Slavia vezetéshez jut. Az olaszok góljait Ferrari és Frosai szerzik meg. Az Ambrosiana majdnem végig 10 emberrel játszott, mert Suber megsérült.

A magyar Szigeti nyerte Németország teniszbajnokságát

Hamburghból jelentik: A magyar teniszsport az idén a fellendülés jegyében él. Sorozatos sikerek után érkezett el a legszebb állomáshoz: Szigeti Ottó megnyerte Németország teniszbajnokságát. A német nemzetközi bajnokság a világ öt elismert nemzetközi bajnoki versenyének egyike. Eddig magyar versenyző csak egyszer győzött itten: Kehrling Béla 1924-ben. Az idej helyezetttek közé bekerült egy másik magyar is, megelőzve a legjobb németeket: Gábor Emil.

Férfi egyes: 1. Szigeti Ottó, 2. Destreman (francia). Döntő: 8:6, 6:8, 6:3, 6:3. 3. Gábor Emil és Bawarowski (lengyel, volt osztrák).

Női egyes: 1. Sperlingné (dán), 2. Lumb (angol). Döntő: 6:1, 6:0.

Végversenyben: 1. Asbóth (magyar.)

A németek legyőzték a magyar uszókat. Budapestről jelentik: A 10. magyar-német uszó-mérkőzés Németország 27:17 pontarányu győzelmével ért véget. Legnagyobb meglepetést Csik Ferenc olimpiai bajnok veresége keltette 100 méteren. Fischer győzte le 1 p. 00.4 mp-es gyenge idővel. Gróf rekorddal győzött 1500 méteren Ahrendt ellen. Vízipólóban Magyarország A válogatottja szombaton 3:0 (0:0) arányban győzött. Vasárnap a magyar utánpótlás csapata 2:2 (1:0) arányban végzett.

LEGUJABB

XI. Pius pápa a tulzott nacionalizmus és a katolicizmus közötti ellentétéről

Nemzeti katolikus mozgalom Ausztriában?

Vatikánvárosból jelentik: Az „Osservatore Romano” közli a pápa egyik kihallgatáson mondott beszédét a nacionalizmusról.

A tulzott, vagy rosszul értelmezett nacionalizmus — ugymond — az utóbbi időben erősen foglalkoztatja a világot, amire már volt alkalmam rámutatni. Ez a tulzó nacionalizmus megakadályozza a lelkek megnyugvását, sörömpókat állít a nemzetek közé és ellentétes nemcsak az isteni törvényekkel, hanem a hittel is, mely a katolicizmust egyetemesnek

mondja. Itt van tehát az ellentét a tulzott nacionalizmus és a katolicizmus között. Ezen a téren álláspontja megemerkendő, mivel éppen ezekben a napokban súlyos dolgokat hoztak tudomására, ami valóságos eretnekség.

Rómában találgtják, hogy mire célzott a pápa és azt hiszik, hogy a salzburgi érseknek a napokban történt közlésére gondolt, mely szerint a volt Ausztriában állítólag nemzeti katolikus egyház megalakítására irányuló mozgalom van kifejlődőben.

Nagy ünnepélyességgel fogadták Rómában az odaérkező magyar államférfiakat

Az olasz kormány tagjain kívül a német nagykövet is megjelent a pályaudvari fogadtatáson

Rómából jelentik: Imrédy Béla és Kánya Kálmán különvonata hétfőn reggel 8 óra 55 perckor megérkezett Rómába. Az Örök Város a legnagyobb ünnepélyességgel fogadta a magyar kormányférfiakat. A pályaudvar környéke már a hajnali órákban ünnepi képet öltött. A pályaudvaron és a városba vezető útvonalon végig az ablakokból hiborszönyegek hulltak alá és a házakon az olasz és magyar zászlók lengtek. Az utvonalokon végig ezrekre menő tömeg tolongott. A magyar államférfiak fogadtatására megjelent olasz előkelőségek: Starace miniszter, a fasiszta párt főtitkára, Alfieri sajtó- és propagandaügyi miniszter, Piarini tábornok hadügyminiszter, Valle tábornok légügyi államtitkár, Calignari tábornok, tengerészeti államtitkár, Scalla tábornok, Róma hadtesparancsnoka és sokan mások. A római magyar követség személyzetén kívül megjelent a pályaudvaron Mackensen német nagykövet is. Amikor a különvonat begördült a pályaudvarra, felhangozott a magyar, majd az olasz himnusz. Mussolini meleg kézfogással üdvözölte a magyar miniszterelnököt. Ciano külügyminiszter Imrédy miniszterelnök feleségének fehér orchidea csokrot, Thierry, a magyar szeszéki követség titkára, vörös szegfűcsokrot nyújtott át. Imrédy Béla elvonult a díszszázad sora elé, majd a pályaudvar előtt felállított katonaság és a bejáratnál fel-

állított magyar cserkészcsapat előtt. Az előke-lőségek ezután a hatalmas tömeg éljenzése közben gépkocsiba szálltak és a magyar vendégek római szállásukra, a Villa Madamaba mentek. Imrédy Béla és Kánya Kálmán dél-előtt 11 órakor a Quirinalba hajtottak és be-irták nevüket a látogatókönyvbé, majd megkoszorúzták az olasz névtelen katona sírját és a fasiszta hősök emlékművét.

A RÓMAI LÁTOGATÁS UTAN BERLINI LÁTOGATÁS — MUSSOLINI TERVE: OLASZ-OSZTRÁK-MAGYAR CSOPORT HELYETT OLASZ-JUGOSZLÁV-MAGYAR CSOPORT

Párizsból jelentik: A francia politikai élet meglepően nagy figyelmet fordít Imrédy római útjára. A jobboldali „Epoque” szerint Imrédy a londoni informálódás után azért keresi fel Mussolinét, hogy fokozza a Duce érdeklődését Magyarország iránt. Nemsokára Horthy kormányzót kíséri Berlinbe Imrédy és akkor teszik rá a pecsétet a most kezdődő tárgyalásokra. Mussoliniben már kialakult a terv, hogy Ausztria szerepét Magyarországra bizza és az osztrák-magyar-olasz háromszög helyett létrehozza a magyar-jugoszláv olasz blokkot.

A „Figaró” szerint Magyarország nagy ütőkártya Olaszország játékában. Olaszország elvesztette Ausztriát s most szüksége van arra, hogy Magyarországon megerősítse helyzetét. Francia diplomáciai körökben sokkal jobb taktikusnak és politikusnak tartják Imrédyt, semhogy könnyen leküsse magát bármely irányban. Magyarország helyzete gazdasági szempontból is kedvező, mert Olaszországban gyenge az ideai termés.

Csehszlovákiában e héten bevégeződnek a nemzetiségi tárgyalások

A szenátus elé csak szeptemberben kerül a javaslat. Az angol király párizsi tartózkodásakor megbeszélés alá veszik a cseh kérdést

Prágából jelentik: Cseh lapok jelentése szerint a nemzetiségi kérdéssről szóló tárgyalások még e héten végetérnek. A javaslatok ezután a parlament elé kerülnek, de külön-külön mindkét ház elé. A szenátus elé csak szeptember végén kerül a javaslat.

Londonból jelentik: A Daily Express valóságosnak tartja, hogy lord Halifax párizsi tartózkodása alkalmával ismét áttekinti az egész cseh helyzetet. A megbeszélésen résztvesz

lord Halifax, Phipps párizsi nagykövet, Daldier és Bonnet. Lehetséges, hogy az angol király látogatása során a disztrakomák egyikén, fontos nyilatkozatban szegeznek le a francia és angol álláspontot.

HITLER BIZALMAS SZÁRNYSEGÉDE LONDONBAN

Londonból jelentik: Wiedeman kapitány. Hitler bizalmas szárnysegéde szombaton re-

pülőgépen Londonba érkezett. Utjának célját titokban tartják.

CÁFOLJAK AZ UJABB CSEH CSAPATMOZDULATOK HIREIT

Prágából jelentik: A rendkívüli csapatmozdulatokról külföldön újból elterjedt hírekkel szemben a cseh távirati irodát felhatalmazták, hogy ismétlje meg a vasárnapi cáfolatait. Eszerint a köztársaság egyetlen pontján sem történtek rendkívüli csapatmozdulatok és így az nem is zavarhatja meg az aratás munkáját.

Sebekovszky dr., a szudéta-német párt sajtófőnöke Karlsbadban a párt képviselői előtt hangoztatta, hogy bár a szudéta-német párt he-tek óta tárgyal a kormányval a nemzetiségi viszonyok rendezéséről, a helyzet mindaddig nem változott. A német párt nem követel olyan törvényt, mely őt a szudéta-németek totalitá-sos képviselőjének ismeri el. A szudéta-németek önkormányzati indítványa nem érinti a cseh állam egységét és tiszteletben tartja a kormányval, valamint a hadüggyel és a kül-politikával foglalkozó politikai köröknek és a legmagasabb törvényhozó szerveknek működését, ami az állam-egység tulajdonképpeni lényege. Hangoztatta, hogy a szudéta-németek nemzeti szocialista világnézete összeegyeztet-hető a valóban demokrata államformával.

ÖSZKOR PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK LESZNEK?

Pozsonyból jelentik: Az Uj Hírek című pozsonyi lap a cseh néppárti Nasineere hivatkozva közli, hogy a cseh agrárpárt bizalmas levelekkel fordult az érdekkörébe tartozó nagyvállalatokhoz és anyagi támogatást kér, arra hivatkozva, hogy ősszel nemcsak a hátralévő községi választásokat tartják meg, hanem a parlamenti választások kiírására is sor kerül.

Apcáhidetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

1 kilogramm
befőzni való sárga ba-rack, fáról szedve, 16 lel. Oradea, Strada Ta-ke Jonescu 24. sz.

Szentképek
minden nagyságban kerettel és anélkül ol-csón kaphatók. Fran-czel, Oradea, Str. Vlă-huta 44. szám.

Szilfa
hálószoba komplett tel-jesen jó állapotban 6500 leiert eladó. Ora-dea, Str. Bratianu 37., kapu alatt balra.

Vennék
jó karban lévő használt gyermekkoszt. Oradea, Str. Neptun 12. (Retul Comandantului.)

Egy
jókarban lévő Singer varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.

Jó
állapotban lévő, használt pianinot megvétel-re keresek. Salard, Ró-mai katolikus plébánia

Zongora,
rövid, keresztthuros, bé-csi gyártmányú, olcsón eladó. Cim: Oradea, Str. Petőfi 10.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kiadó
gyönyörű kertű lakás szoba, konyha. Oradea, Str. Aurel Lazar 5.

Kiadó
két 1 szobás, előszobás lakás. Oradea, Str. In-dependentei 14. szám.

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás öszzkomfortos lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Butorozott
szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Vlahuta 22

Hilánfélle

Herbst
óra- ékszerész áruház, Oradea, Bd. Regele Ferdinand 3. Legol-csőbb beszerzési forrás kar- és zsebórák 150—200—300, Doxa, Omega órák 700—900—1200, arany karikagyűrűk párja 600—800. Veszek ócska ékszereket, zseb-órákat, brilliántot, ja-vitok olcsón órákat, ékszereket.

PUHA ÓLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Ca-rol II. No. 5.